

**НОГ АЗЫ БÆРÆГБОН
ЦÆТТÆГÆНÆН КЪОРДЫ
САБИТÆН**

**БАЦÆТТÆ ЙÆ КОДТА:
АЛАГИРЫ ДÆСÆМ РÆВДАУÆНДОНЫ
ИРОН ÆВЗАДЖЫ ХЪОМЫЛГÆНÆГ
ДЗГОЙТЫ ЗÆЛИНÆ**

Музыкалон зал бәрәгбонмә фәлыстгонд, ләууы Ног азы зазбәлас. Ирон фәндырдагьдмә әрбацыдысты сабитә, ссардтой сә бынәттә. Кулисәтәй рахыст «Зымәг»

ЗЫМӘГ: Уары мит, сыгьдәг мит уары,
Бәстә у сыгьдәг, сыгьдәг.
Чидәр дард кәмдәр ныззары,-
Миты цинәй зары ләг.

Растад миты рухсмә Ног аз,
Бабадт урс-урсид бәхыл.
Чи йын хион у, чи – зонгә
Ацы зәдбадән зәххыл.

Уә, сызгьәрин феста, уастән,
Цас цинтә әрхаста, цас!
Уәлә 'рзәди горәт астәу
Стыр әргьәуәфтыд бәлас.

Бәлас рухс тәмәнтә калы,-
Ахәм бәлас ма кәм и!
Раст йә цьуппәй худы стьалы,
Мә йә хихтәй згьәлы мит.

Ахәм рухс әхсәв ыссары
Амонд адәмы 'хсән ләг.
Чидәр зары әмә зары,
Дуне у сыгьдәг, сыгьдәг...

- Базыдат мә, сабитә? Чи дән, сымахмә гәсгә? Нә, әз Митә нә дән. Әз дән Зымәг. Тынг рагәй уәм мәхи цәттә кодтон, хьарм хур бонтә мә сымахмә нә уагьтой. Фәлә сыл әз фәтых дән, әмә уәм мәнә, кәдәй-уәдәй, әрбахәццә дән! Зәгьут-ма әргом, әнхәлмә мәм кастыстут? Ме 'рбацыд уын әхсызгон у? Әз дәр уыл фаронәй нырмә тынг әнкьард кодтон. Цәй, уәдә нә зәрдиаг фембәлд хәәлдзәг зарәгәй саив кәнәм!

1. Зарәг «Зымәг»

ЗЫМÆГ: - Сабитæ, нæ зазбæлас уæ зæрдæмæ цæуы? Мах Митæимæ тынг архайдтам, цæмæй сымахæй рæсугъддæр зазбæлас макæмæ уа! Æркæсут-ма, цас хъазæнтæ йыл бакодтам!

- Фæлæуут ма! Мæнæ ацы ран Митæ хъуамæ æрцауыгътаид æппæты рæсугъддæр хъазæн, æмæ ныр дæр нæма и! Æвæццагæн æй нæ ары. Митæ! Цы фæдæ? Нæ мæ хъусы. Сабитæ, иумæ ма йæм фæдзурæм, кæд нæ афтæмæй фехъусид.

Дзурынц иумæ: «Митæ!» разгъордта Митæ, йæ къухы хъазæн

МИТÆ: - Уæ бон хорз, сабитæ! Бахатыр кæнут, кæй байрæджы кодтон, уый тыххæй. Дада ацы хъазæн афтæ бирæ уарзы, асæттынаей йын афтæ тынг тæрсы, æмæ йæ скъаппы æппæты уæллаг тæрхæгыл бамбæхста. Тыххæй йæ ссардтон! (Ауындзы хъазæн) Æмæ нæ цырагътæ та цæуылнæ судзынц? Уый хорз нæу!

Алыхуызон стъалытæй тæмæн калынц цырагътæ.

Иумæ загъæм, сабитæ: «Зазбæлас, ссудз!»

ИУМÆ: - Зазбæлас, ссудз!

Зазбæласы цырагътæ ссыгъдысты. Митæ йæ арм йæ ныхыл авæрдта

ЗЫМÆГ: - Цы кæныс, Митæ, дæ рустæ мæлæты сырх сты?!

МИТÆ: - Афтæ тагъд згъордтон, афтæ стæвд дæн, æмæ мæ атайынмæ бирæ нал хъæуы!

ЗЫМÆГ: - Ма тæрс, Митæ. Ныртæккæ дæ æз мæ миты гæлæбутимæ æруазал кæндзынæн. Кæм стут, мæ гыщцыл æххуысгæнджытæ? Ратæхут мæм цыррдæр, Митæйæн баххуыс кæнæм!

2. Миты гæлæбуты кафт

МИТÆ: - Бузныг уын, мæ хæлæрттæ! Ныр мæ уд ме 'муд æрцыд.

ЗЫМÆГ: - Митæ, æмæ Дада та кæм ис, цæмæн фæстиат кæны?

МИТÆ: - Нæ зонын. Æз хъазæн куы агуырдатон, уæд уый та сабитæн лавæрттæ цæттæ кодта. Бæргæ йæм фæкастайн, фæлæ мын уæд бæрæгбонмæ бынтон байрæджы уыдаид.

Хъуысы музыка. Рацыд Митын деда, йæ къухы фыстæг.

Сæрæй æркъуырдатта Зымæгмæ, Митæмæ

МИТЫН ДЕДА: - Зымæг!

- Митæ! *(Йе 'ргом сывæллæттæм здахы)*

- Уæ бон хорз, сабитæ! Уæ рæвдауæндон уын тых-амæлттæй ссардтон! Хорз, æмæ мæ зонгæ постхæссæгыл амбæлдтæн. Бицькойæ зæгъын. Нæ йæ зонут? Йæ хæрæг Хъилхъусимæ мæ размæ фесты. Æндæр ма ныр дæр Алагыры уынгты зылдтæ здухин!

ЗЫМÆГ: - Æмæ цы 'рцыди, Митын деда, афтæ æхсызгонæй нæ цæмæ агуырдайт?

Митын деда æфхæрдхуызæй бакаст Зымæгмæ

МИТЫН ДЕДА: - Йер афтæ у! Æз, мæ зæвæттæ цæхæркалгæ згъордтон, цæмæй уæм Митын Дадайы фыстæг тагъддæр фæхæцца кæнон. Мæ миты хъæпæнтæ мын дымгæ скъæфта. Фæндагыл фондз хатты ныппырх дæн, - тæрхъустæн æмæ æхсæрæгтæн сæ царæнбон бирæ – æрæмбырд иу мæ кодтой. Фæлæ дзы иу далачи тæрхъус уыди, æмæ мын мæ уырыдзы-фындз ахордта. Адон та... цы 'рцыди!

ЗЫМÆГ: - Ма мæсты кæн, Митын деда. Нæ мæ фæндыди дæу бафхæрын. Бахатыр кæн!

МИТЫН ДЕДА: - Цæй, æз мастхæссаг нæ дæн. Мæнæ уæ фыстæг.

Митæ райста фыстæг, кæсы:

МИТÆ: - Зынаргъ сабитæ! Арфæ уын кæнын Ног азы къæсарыл. Хъæлдзæг бæрæгбæттæ уыл цæуæд! Æз гыццыл фæстиат кæнын, фæлæ уæм æнаæмæнг хæцца кæндзынæн. Æнхъæлмæ мæм кæсут. Митын Дада.

- Бузныг дын, Митын деда. Ныр мæ зæрдæ Дадамæ нал æхсайы.

ЗЫМÆГ: - Митын деда, мæ рæдыд цæмæй сраст кæнон? Дæ зæрдæ дын цæмæй балхæнон?

МИТЫН ДЕДА: - Оооххыы! Йер мæ хъуамæ ныфсармы кæной! Мæнæ сабитимæ иу хъазт акæндзыстæм æмæ мæ зæрдæйыуаг йæ гаччы абаддзæн. Нæ уын зæгъын, мастхæссаг нæ дæн.

3. Хъазт Митын дедаимæ

МИТÆ: - Митын деда, йер ма дын сабитæ заргæ дæр куы акæниккой, уæд дæ тæргайæ фæд дæр нал уайд.

МИТЫН ДЕДА: - Æз рагæй дæр нал дæн тæргай, фæлæ сабитæм зæрдиагæй байхъусдзынæн.

4. Зарæг «Митын лæг»

5. Æмдзæвгæтæ

МИТЫН ДЕДА: - Бузныг, сабитæ. Мæ зæрдæмæ тынг фæцыдыстут. Фæлæ мæ цæуын хъæуы, Митын Дада ма мын ноджыдæр иу фыстæг ратта. Хъуамæ йæ уæ сыхаг рæвдауæндонмæ фæхæцца кæнон. Хæрзбон, мæ хæлæрттæ, нæ иннæ фембæлдмæ!

Митын деда ацыд. Хъуысы музыка. Фæзынд Къулбадæг ус

КЪУЛБАДÆГ УС: - Ммм, мæнæ сты! Рабадтысты! Цы хабар у, бæстæ уæ сæрыл цы систат?

МИТÆ: - Бæрæгбон нæм ис. Сабитимæ Ног азыл æмбæлæм. Тагъд нæм мæ дада дæр фæзындзæн.

КЪУЛБАДÆГ УС: - Цыы? Бæрæгбон? Цавæр бæрæгбон? Дæ дада та чи у? Æз нæ зонын нæдæр дæу, нæдæр дæ дадайы! Хъæугæ дæр мæ нæ кæнут.

МИТÆ: - Æз Митæ дæн. Мæ дада та у Митын Дада, зымæгон хъæды хицау.

КЪУЛБАДÆГ УС: - Цæй хицау? Хъæды хицау? Хъæды æз дæн хицау сæрдæй-зымæгæй. Æмæ уæм иу бæрæгбон дæр нæ уыдзæн! Ничи сæм кæсы?! Хицау, дам! Хаугæ кæнут ардыгæй уе 'ппæт дæр!

ЗЫМÆГ: - Афтæ ма зæгъ. Зымæджы бартæ дæхимæ ма ис. Куы ма бафæнда, уæд дæ бынаты асæлдзынæ æмæ змæлгæ дæр нал фæкæндзынæ.

КЪУЛБАДÆГ УС: - Ды та ма дзы кæцытæй дæ?

ЗЫМÆГ: - Æз Зымæг дæн. Ма мæ тызмæг кæн дæхимæ.

КЪУЛБАДÆГ УС: - Ааа! Зымæг? Æмæ æз цы, æз куы ницы! Æз мæнæ мæхицæн уæздан Къулбадæг ус дæн, никамæ дзурын, никайы хъыгдарын.

МИТÆ: - Куыд нæ хъыгдарыс? Уæдæ цæмæ загътай бæрæгбон нæм нæ уыдзæн, уый? Цы бакуыстай?

КЪУЛБАДÆГ УС: - Æппындæр ницы! Æрмæстдæр мæнæ мæ уисойæ дыууæ хаты сырт – иуырдаем, сырт – иннæрдаем. Æмæ фæндагтæ митæй амбæхстысты! Гъы-гъы-гъы! (*худы*) Æндæр, æгъгъа – мур дæр ницы!

ЗЫМÆГ: - Æмæ уый ницы у? ныр ма Митын Дада фæндаг куыд ссардзæн? Худинаг дын нæу?

КЪУЛБАДÆГ УС: (*кæуын хъæлæссæй*) – Ницы мын у худинаг! Æмæ мын цы хъуамæ уа худинаг? Мæнæ æз... æртæсæдæ азы цæрын хъæды, æмæ цардæй ницы фæдтон. Мæнæ адон та? (*амоны сывæллæттæм*) Зæххæй уæлæмæ нæма зынынц, æмæ сæм дунейыл цы нæ диссаг ис, ахæм нæй! Телевизор-шмелевизор... Нобукккк-шмобукккк... Планшеттт-мланшеттт!.. Æз та? Мæнæн та?

МИТÆ: - Къулбадаг ус, ма хыг кән. Фанды да, уәд дын ма телефон
балавар кәндзынән.

КЪУЛБАДАГ УС: - Йә мәтәй дын мардтән! Цы дзы аразын? Мәнмә
мәнә аламәты айдән и *(систа йә дзыппәй айдән)* Уә цирчы
скайпәй хуыздәр. Интернет дәр ын нә хәуы. Әмә дзы хәды
ололитәй дарддәр кәимә аныхас кәнон, уый дәр нәй! Эә! *(хойы
айдән)* Аллө! Цәй, цы фестут?

Райхъуыст кәцәйдәр : «У-У! У-У!»

КЪУЛБАДАГ УС: *(мәстәймарәгау)* – У-у, у-у! Әндәр ницы зоның!
Тьфу! Ме´ нәуынон фәут! Эхх! *(нывәрдта айдән фәстәмә йә
дзыппы)*

ЗЫМÆГ: - Уәдә цы ´рхъуыды чындаәуа, цәмәй йә әрфәлмән кәнәм?

КЪУЛБАДАГ УС: - Зонут, цы? Әз кафын куыд тынг бирә уарзын! Фәлә
хәды астаәу кәимә кафон? Әрсытимә? Йер мын мәнә ацы
пумпуши сывәлләттә иу кафт куы акәниккой, уәд... чи зоны...

ЗЫМÆГ: - Ууыл ма да сәр дәр ма сриссәд. Ис нәм ахәм кафт. Цәй-ма,
сабитә, бахъәлдзәг кәнәм Къулбадаг усы.

6. Ләппуты цырда кафт

*Фәстагмә Къулбадаг ус дәр кафы сабитимә. Кәцәйдәр фәзынд Рувас.
Адапта Къулбадаг усы уисой әмә бамбәхст зазбәласы бын.*

КЪУЛБАДÆГ УС: - Ууффф! Мæнæ куыд хорз уыди! Кæдæй-уæдæй ма ме' уæнгтæ аивæзтон. Йеныр уын мæ риуыл дæр фæндаг! Цæуон, æмæ амæрзон Митын Дадайы æрбацауæнтæ. ИИИИИ!!! Æмæ мæ уисой та цы фæци, мæнæ йæ ам куы фæуагътон?! Ничи мын æй федта?

Сывæллæттæ амоның Рувасæ

КЪУЛБАДÆГ УС: - Аааа, фæлитой! Ды дæр та ам дæ? Ныртæккæ мын мæ уисой йæ бынаты сæвæр!

РУВАС: - Æндæр ма цы?! Уæдмæ дæр уал мын дæ сæры счътæй хъæрз!

КЪУЛБАДÆГ УС: - Цы дааам?! Йеныр ма мæ ацы згæкъудийæ дæр йеуый куы схъуыди! Макаæ, Рувас, дæхи æнæ мастæй уадз, сабырæй дæм куы дзурын. (*Æвинпайды ныхъхъæр кодта*) Æри мын мæ уисой, дын загътон!!!

Рувас йæ хъæрæй хæрдмæ фæхауди, иуварс алыгъди

РУВАС: - Мæ хæдзар куыд уыди! Мæнæ йын цы æнад цъæхснаг хъæлæс и! Мæ хъусты зæланг иу афæдз дæр нал ссæудзæн!

ЗЫМÆГ: - Рувас, Къулбадæг ус, уæ хорзæхæй, ма хыл кæнут. Абон бæрæгбон у!

РУВАС: - Бæрæгбон? Цавæр бæрæгбон? Ох, куы йæ зониккат, æз куыд тынг уарзын алыхуызон бæрæгбæттæ, дзаджджын фынгтæ, уæлибæхтæ, карчы фыд! Мммм!!!

МИТÆ: - О, фæлæ Къулбадæг усæн йæ уисой куы нæ раттай, уæд нæм иу бæрæгбон дæр нæ уыздæн.

РУВАС: - Ммм, иу ныхасæй, æнæ ацы сæмпæрчи уисойæ бæрæгбон нал уыдзæн! Ног дæр ма куы уайд, раст дæлæ йæхи карæн у. Зæронд чъеппа!

КЪУЛБАДÆГ УС: - Цы та загъта? Ауадзут-ма мæ!

ЗЫМÆГ: - Фæлæуут-ма, мауал хыл кæнут! Рувас, бамбар æй, уисой куы нæ раттай, уæд Митын Дада хъæды фæдзæгъæл уыдзæн, уымæн æмæ фæндæгтæ митæй нал зынынц. Æнæ Митын Дада æмæ æнæ йæ лæвæрттæй та уый цæй бæрæгбон уыдзæн? Дæ хорзæхæй, ратт уисой Къулбадæг усæн. Ма хал сабитæн сæ бæрæгбон.

РУВАС: - Хм! Лæвæрттæ, зæгъыс? Æмæ дзы мæнмæ уыцы лæвæрттæй ницы æрхаудзæн?

КЪУЛБАДÆГ УС: - Куыд нæ стæй, нал дæ ныууагътой!

МИТÆ: - Мæнæн мæ дада тынг рæдау æмæ зæрдæхæлар у. Уе 'ппæтæн дæр уыдзæн лæвæрттæ.

РУВАС (дзуры Къулбадæг усæ): - Фехъуыстай? Уыдзæн мын лæвар! Гъа, цæй, хæц дæ гæлхæрд уисойыл!

Ратта уисой. Къулбадæг ус ацыд

РУВАС: - Цæй, цалынмæ уыцы зæронд йæ уисойæ сырт-сырт кæны, уæдмæ уал мах ахъазæм.

7. Хъазт Рувасимæ

Райхъуыстысты дзæнгæрджытæ, музыка, æрбацыд Митын Дада

МИТЫН ДАДА: Ног та сымахмæ хъæлдзæгæй

´Рбавæрдтон мæ къах.

Æмæ та мæ лæдзæгæй

´Рхостон уæлæ рагъ.

Цас у ныр мæ циндзинад,

Уымæн нæй зæгъæн!

Зæрдæ цинæй – йемыдзаг,

Амонд бацыд мæн.

Ног азы дзæнгæрджытæ,

Хъус æмæ сæм хъус!

Фарн нæ Иры цæрджытæн

Не ´рхæссдзысты цъус.

- Фæрнæй дзаг ут, мæ уарзон хъæбултæ! Ног та рараст кодтон, хæхты цъуппытæ арф кæм агайынц, бирæ æнустæ кæуыл цæуы, уыцы рагон мæсыгæй. Алы хатт зымæджы райдайæны Ирыстоныл абалц кæнын, цæмæй ног аз æнæкъуылымпыйæ, æхцондзинад хæскайæ, æрцæуа. Мæ дзæкъул Ирыстоны чысыл сабитæн лæвæрттæй кæддæриддæр дзаг у. Æз кæдæм æрбацæуын, уырдыгæй уайтагъд райхъуысы сывæллæтты хъæлдзæг худын.

ЗЫМÆГ: - Алы боны æгас нæм цу, Митын Дада. Мах дæм сабитимæ тынг рагæй æнхъæлмæ кæсæм. Уыдон де ´рбацыдмæ сæхи иттæг хорз бацæттæ кодтой зарджытæй, кæфтытæй, æмдзæвгæтæй. Дæ хорзæхæй, байхъус ма сæм.

МИТЫН ДАДА: - Ооо, уый уын мæ зæрдæмæ цæуы! Табуафси, зæрдиагæй сæм байхъусдзынæн.

8. Зарæг «Митын Дада»

МИТÆ: - Дада, ды, æвæццæгæн, фæлаад дæ – дæ фæндаг дард уыди. Æрбад уал, баулаф. Сабитæ та дын æмдзæвгæтæ радзурдзысты.

9. Æмдзæвгæтæ

МИТЫН ДАДА: - Куыд дæсны стут æмдзæвгæтæ дзурынмæ! Мæнæн дæр мæ фæллад ссыд æмæ мæ фæнды сымахимæ мæ уарзон зарæг акæнын. Æрлаууæм-ма иумæ стыр зылды!

10. Зарæг-хоровод «Æрзади хъæды зазбæлас»

(«В лесу родилась елочка»)

*Æвиппайды уынгæй райхъуыст хъæр-хъæлæба, фæндырдзагъд.
Зарæгмæ «Ног азы арфæтæ» (Сечъынаты Альбинæ) æрбахыстысты
хæдзаронтæ. Зарыны, пырх кæныныц нартхоры нæмгуытæ, къафеттæ,
лыстæг æхца.*

МИТЫН ДАДА: - Алы боны æгас нæм цæут, нæ буц уазджытæ!

ЗЫМÆГ: - Бузныг, стыр бузныг уæ рæсугъд арфæтæй! Уæ хорзæхæй, нæ бæрæгбон ма нын сымах дæр бахъæлдзæг кæнут.

ХÆДЗАРОНТÆ: - Табуафси, зæрдиагæй! Æрмæст дзырдæй – мæнæ ацы рæсугъд сабитæ дæр немæ куыд зарой.

МИТÆ: - Куыд зæгъут, сабитæ, азардзыстæм хæдзаронтимæ?

СЫВÆЛЛÆТТÆ: - О!

11.Зарæг «Ног аз»

ХÆДЗАРОНТÆ: Зарынмæ дæсны стут, фæлæ ма зæгъут, уыци-уыцитæ зонут?

СЫВÆЛЛÆТТÆ: - О!

ХÆДЗАРОНТÆ: - Уый мах ныртæккæ сбæлвырд кæндзыстæм.

Хæдзаронтæ дзурынц уыци-уыцитæ

1. Цæй-ма, базон æмæ зæгъ урс кæд фæдары нæ зæхх? (*зымæджы*)
2. Йæ уынд рæсугъд у, бæмбæгау пух, æрмæст дзы уазал кæны къух (*мит*)
3. Хур ма зæхх æртавы цъус, митæй быдыр дары урс. Уазал дымгæ у тызмæг, уый та нæм æрцыд... (*зымæг*)
4. Æнæ къухтæй ныв кæны, æнæ дæндæгтæй хæцы (*хъызт, уазал*)
5. Уынджы вæййы урс хох, хæдзары та дон фесты (*мит*)

ЗЫМÆГ: - Махæн нæ сабитæ алцæмæ дæр тынг дæсны сты, зарынмæ дæр, æмдзæвгæтæ дзурынмæ дæр, кафынмæ дæр.

ХÆДЗАРОНТÆ: - Кафынмæ? Нæ мæ уырны.

ЗЫМÆГ: - Уæдæ йæ ныртæккæ уæхæдæг фендзыстут!

12.Хонгæ кафт

ХÆДЗАРОНТÆ: Хæдзаронтæ, хæдзаронтæ,
Уæ уазджытæй ма тæрсут!
Ирон къусы сыр-сыргæнгæ
Сау бæгæны рахæссут!

*Зымæг рахаста бæгæныкъус, ратта йæ Митын Дадамæ, уый кувы, лæппутæ
оммен кæның:*

- Хуыцау, табу дæуæн!
- Оммен, Хуыцау!
- Хуыцау, ахъаз бакæн!
- Оммен, Хуыцау!
- Хуыцау, дæ быны хорзæй цы ис, уымæй нын дæ цæст бауарзæд!
- Оммен, Хуыцау!
- Фыдбылызæй нæ бахъахъхъæ!
- Оммен, Хуыцау!
- Хуыцау, дæхи хорзæх æмæ нын де 'сконд зæдды хорзæх дæр саккаг кæн!
- Оммен, Хуыцау!
- Уæларвон Басыл, дæ дуг, дæ рæстæг у, Ног азы хæртæ уаргæ рацæудзынæ æмæ дзы махæн дæр бахай кæн!
- Оммен, Хуыцау!
- Нæ фыдбылызтæ, нæ зындзинаæдтæ зæронд азы фесæфæнт!
- Оммен, Хуыцау!
- Бирæ кувынæй бирæ хæртæ хуыздæр сты, æмæ нын бирæ хæртæ балæвар кæн!
- Оммен, Хуыцау!

ЗЫМÆГ: - Ногбоны ' хсæв алы ирон хæдзары дæр æфсинтæ кæндзысты Æртхурон – Ногбоны гуыдын. Ныззилдзысты йæ егъау хурдзалхы хуызæн уæрæх сæ къонайы арт æмæ Хуры иудзинады фидардзинадæн. Хур у царддæттæг, æмæ йæ минæвар æдзухдæр уæ къонаты куыд уа, цардыхос уын куыд хæсса!

13. Симд зарæг «Æртхурон»-мæ гæсгæ

Симды фæстæ хæдзаронтæй дыууæйæ рахыстысты тымбыл кафтмæ.

Æвиппайды сæ иу ахауд

ЗЫМÆГ: - Мæ хæдзар! Ай цы кодта? Рæвдздæр, дохтырмæ адзурут, дохтырмæ!

Фæзынд «дохтыр», байхъуыста йæм, йæ рустæ йын æркъæриццæ кодта, йæ къухтæ йын фæйнæрдæм акодта. Йæ сæр батылдта, дзуры:

ДОХТЫР: - Ай мæ рынчын нæу!

Уæд Зымæг рахаста басыл, рынчыны фындзыл сæй æруагъта. Уый сысмыста басылмæ, фæгæпп кодта. Зымæг хæдзаронтæн байуæрста басылтæ. Уазджытæй иу дзуры:

Нæ фысымтæ, куы йæ зонут,
Ногбон абон бирæтæм.
Стыр бузныг уæ минасæй,
Ныр та фæцæуæм иннæтæм!

Фæндырдагъдмæ хъазгæ-худгæйæ ацæуыны.

МИТЫН ДАДА: - Мæ хъæбултæ, æрцыд рæстæг хæрзбон зæгъынæн. Фæлæ йæ зонут, иннæ ацафон та уæм зындзынæн. Ног та арв калдзæн æрттывдтытæ, бæстæ суыдзæн тæмæн, æмæ та мæ уæ уындæй бацагайдзысты амонды æнкъарæнтæ!

МИТÆ: - Дада, ницы ферох кодтай? Сабитæ æнхъæлмæ куы кæсынц!

МИТЫН ДАДА: - Мæнæ мыл мæрды рох куыд бахæцыд! Сæйрагдæр цы у, уый куы нæ сæххæст кодтон! Мæ къона, дæ хорхæхæй, мæ дзæкъул ма мын рахæсс.

Митæ рахаста дзæкъул. Сабитæн байуæрстой лæвæрттæ.

ЗЫМÆГ: - Нæ зынаргъ, нæ уарзон сабитæ, нæ буц уазджытæ æмæ ныййарджытæ! Хъыгагæн, æрцыд рæстæг зæгъын: «Хæрзбон».

МИТЫН ДАДА: - Абайты Васойæ къаддæр ма цæрæд ирон,
Райдайæн уæд хорз хъуыддæгтæн, ма сын уæд кæрон.

МИТÆ: - Урссæр хæхтæй уæд сыгъдæгдæр адæймаджы кад,
Иры дзыхъхъ уæд Иры фырттæй алкæмæн дæр мад.

ЗЫМÆГ: - Ног аз мин хорзæхы 'рхæссæд, уæд фæрнæйдзаг, уадз!
Ног аз азæххыл, нæ бæсты ныр цæуæд æгас!

КÆРОН